

قده غه كراوه كان امنهيات

له

صَلَّى اللهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ

فهرمووده كاني پيغه مبه

مندی اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

دووهم چاپ
2011-هه وایر

حه ویز حاجی علی

لتحميل كتب متنوعة راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

بۆدانەدانە ئۆز ئۆزىڭىزنىڭ كۆپىنچە كىتابىڭىزنى: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

برای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

ئىلکىتەب (كوردى ، عربى ، فارسى)

منتدى اقرأ الثقافي

---

www.iqra.afilamontada.com

ناسنامه‌ی کتیب

ناوی کتیب: قهدهغه‌کراوهمکان (المنهيات) له فەرموودمکانی پیغه‌مبەر (ﷺ)

بایهت : فەرمووده

ناماده‌گردنی : جهویز حاجی عه‌لی

کۆمپيوته‌ر : نووسینگه‌ی هیوا

چاپی : دووهم چاپ ۲۰۱۱

شوونی بلاوکردنه‌وه: ((کتیبخانه‌ی حاجی قادری کۆیی))

له به‌رفیوهمه‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان ژماره‌ی سپاردنی (۱ ی سالی) ی پندراوه.

کتیبخانه‌ی

حاجی قادری کۆیی

بو‌فروشتن و چاپکردن و بلاوکردنه‌وه

سولته‌ر کۆیته‌ر

(۰۷۵۰ ۴۶۷ ۱۲۹۴ ☎ - ۰۶۶ ۲۴۳۲۸۶۸)

ماڤی چاپ پارێزراوه

قه‌ده‌غه‌کراوه‌کان

(المنهیات)

له‌فهرمووده‌کانی پیتغه‌مبهر (ﷺ)

ناماده‌کردنی

حدویز حاجی‌علی

دووم چاپ

۲۰۱۱

پیشہ کی

الحمد لله وكفى وصلى الله على النبي المصطفى (ﷺ).

اما بعد....

پیغمبر (ﷺ) دہ فرموی: ((ما نہیتم عنہ فاجتنبوه وما امرکم بہ فاتوا منه ما استطعتم)) البخاری و مسلم.

لہم فرمودہ پیروزدا پیغمبر (ﷺ) داوا لہم موو موسلمانان دہکا کہئوہی من قہدہ غم کردوہ نہیکن وہئوہی منیش داوام لیگردن جی بہ جی بکن، دہبی جی بہ جی بکن بہ پی توانانانان. نیمہ دہبی پابندی ہموو داخواییہ کانی خوای پورہ دگار بین، چونکہ خوای گورہو میہربان کہشتیک قہدہ غہ دہکات لہر خراپی و نارپی کاریہ کہ قہدہ غہی دہکات، بؤ نمونہ کہ دہ فرموی: (ولانقربوا الزنا) یاخود دہ فرموی: (ولاتاکلوا مما لم یذکر اسم اللہ علیہ)، نہمہ ہمووی لہر زہوہندی بہندہ کانی خوہتی.

جا لہ کوتاییدا داواکارم لہ خوای پورہ دگار نہم کارہم لی و ہریگری کہ بریتیہ لہ زوریک لہ فرمودانہی کہ پیغمبر (ﷺ) قہدہ غہی کردوہ^(۱) لہ موسلمانان، بیکا بہ تویشوی روژی نوایی. (امین)

حہویز حاجی علی

۲۰۰۶/۳/۲۰

---

(۱) بہ پشتیوانی خوای گورہ بابہ تیکی تیروہ سہل و فراوان لہ سہر (النہی) نزیکی تہواو بوونہ انشاء اللہ لہدہرفہ تیکدا چاپی دہکین.

(۱) عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن صيام ستة أيام: يوم الفطر ويوم النحر ويوم شك فيه من رمضان وثلاثة أيام بعد النحر. ^(۱)

واته: پیغهمبهر رضي الله عنه رۆزوی نهم شهس رۆزه‌ی قه‌ده‌غه کردوه، رۆژی جه‌ژنی په‌مه‌زان و رۆژی جه‌ژنی قوربان، وه رۆژیک که گومانته هه‌بی په‌مه‌زانه یان نا، وه سێ رۆژ دوا‌ی یه‌که‌م رۆژی جه‌ژنی قوربان.

(۲) عن ابن عمر رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم نهى النساء في إحصائهن عن القفازين والنقاب وما مس الورك والزعفران من الثياب ولتلبس بعد ذلك ما أحببت من ألوان الثياب معصفرا أو خزا أو حليا أو سراويل أو قميصا أو خفا. ^(۲)

واته: کورپی نیمامی عومهر رضي الله عنه (په‌زای خوا‌ی له‌سه‌ر بی) فه‌رمووی: گویم لی‌بوو که پیغهمبهر رضي الله عنه قه‌ده‌غه‌ی کرد له‌وه‌ی که ژن له‌کاتی نی‌حرامدا ده‌ست‌کیش و په‌چه و جلی وه‌رساوی و زه‌عه‌فراناوی به‌کار به‌یئتی، نه‌مانه‌ی لی‌ ده‌رچێ ئیتر ژن هه‌زی له‌ چ چه‌شنه جلیکی تره‌ با له‌به‌ری بکا، وه‌ک عه‌صفه‌راوی و ناو‌ریشم و خشل و ده‌ری و کراس و خوف (گۆره‌وی).

---

۱ رواه الدار قطنی: ۱۰۷/۱، رواه الشيخان وأبو داود والترمذي والنسائي، انظر تاج الأصول لشيخ منصور على ناصف الجزء الأول باب الأيام المنهي عن صيامها.
۲ رواه أبو داود والترمذي والنسائي والأحمد، انظر تاج الأصول باب فيما يحرم على المحرم.

(۳) عن جابر رضي الله عنه قال: نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن ثمن الكلب ومهر البغي وحلوان الكاهن. ^(۱)

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له بهها و نرخی سدگ و کرئی ژنی داوین پیس و له مز (واته سدرقه له مانه و کرئی کاهین و فالچی).

(۴) عن جابر رضي الله عنه قال: قال نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن ثمن الكلب والسنور. ^(۲)

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له بهها و نرخی سدگ و پشيله.

(۵) عن ابن عمر رضي الله عنهما قال: نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن عسب الفحل. ^(۳)

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له کرئی په رینی نیر له می (هروهک نیستا له ناو شاره کان یه کیک جوانه گایهک یا بهرانیکی چاک راده گریت بز نهوهی پارهی پی وهرگریت).

(۶) عن ابي هريرة رضي الله عنه قال: نهى النبي صلى الله عليه وسلم عن بيع الخساة وعن بيع الغرر. ^(۴)

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له فروشتنی بهرده هاویژ (بیع الحصاه) و له فروشتنی شتی نه زانراو و دست نه داو وهک چوله که به ناسمانه وه و ماسی له ناو تاودا، یا شتی بزر بوو.

---

۱ رواه مسلم و ابوداود و الترمذي و النسائي و البخاري.

۲ رواه مسلم و ابوداود و الترمذي و النسائي

۳ رواه البخاري و ابوداود و الترمذي و النسائي

۴ رواه مسلم و ابوداود و الترمذي و النسائي

(٧) نهى رسول الله ﷺ أن يبول الرجل وهو قائم. (١)
واته: يتغمه مبهراً ﷺ قده غمى كردوه له وه كه پياو به راوه ستانه وه ميز
بكات.

(٨) نهى النبي ﷺ أن يستنجي بروثة أو بعظم. (٢)
واته: يتغمه مبهراً ﷺ قده غمى كردوه كه خومان پاك بكه ينه وه به
پاشه روكى نازه ل(ريخ) يا به نيسك.

(٩) نهى رسول الله ﷺ أن يباشر الرجل الرجل، والمرأة المرأة لا ثوب
بينهما. (٣)

واته: يتغمه مبهراً ﷺ ريگای نه داوه پياو و ثافره ت به روتى به كتر ببينن هيچ
پوشاكيك له نتواناندا نه بيت.

(١٠) نهى النبي ﷺ أن يقضي الرجل حاجته على ضفة نهر. (٤)
واته: يتغمه مبهراً ﷺ قده غمى كردوه له پيسايى كردن له سه روكى
رووباره كاندا.

(١١) عن جابر بن عبد الله ﷺ أن النبي ﷺ نهى عن محاش
النساء. (٥)

واته: يتغمه مبهراً ﷺ قده غمى كردوه ليمنان كه له داوه ي ثافره ت جماع

---

١ رواه ابن ماجه: حديث رقم ٢٠٩.

٢ فتح الباري: ٢٥٦/١ ، وقال ابن حجر رواه الدارقطني ايضا.

٣ رواه احمد: ٣٠٤/١ و ٣٥٦ والطبراني في الصغير ٢٢٣/١ ، وابن ابي شيبة:

٤/٢٩٨ ، مجمع الزوائد: ١٠٢/٨ ، وقال اسناده صحيح.

٤ رواه الخطيب البغدادي، انظر تاريخ بغداد للخطيب: ٣٥٦/٨.

٥ رواه الطبراني في الأوسط ورواه ثقة.

بكریت.

(۱۲) نهی رسول الله ﷺ عن الشرب في آنية الفضة. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه خواردنهوه لهناو دهفری زیودا.

(۱۳) نهی النبي ﷺ عن لبستين أن يشتمل الرجل في الثوب الواحد

ليس على فرجه منه شيء وأن يشتمل الرجل بالثوب الواحد

ليس على شقيه وعن ملامسة المنابذة. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه لهو جوړه جلبرهگرهی که لایهک

دادهپوشی و لایهکی تر دردهخات، نهگهرا لای راست داپوشی لای

چهپی دردهکهوی (وه بهپیچهوانهوه).

(۱۴) نهی رسول الله ﷺ أن يبال في الغتسل. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه لهوهی میز بکری له شوینی

خوشوشتن (واته حمام).

(۱۵) نهی النبي ﷺ عن البول في الماء الراكد. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه له میزکردن لهناو ناوی وهستاودا.

(۱۶) نهی رسول الله ﷺ أن يبول مستقبل القبلة. (۵)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه له میزکردن رووهو رووگه(قبلة).

---

۱ رواه البخاري، ۹۹/۷، مسلم: ۵، مسند أحمد: ۳۹۶/۵.

۲ رواه البخاري، انظر فتح الباري: ۱۰ / ۲۷۹.

۳ شرح السنة: ۱ / ۳۸۴.

۴ رواه النسائي: ۱ / ۱۹۷، وابن ماجه: ۳۴۳.

۵ رواه ابو داود: ۱ / ۲ و ۳، فتح الباري: ۱ / ۲۴۶.

(۱۷) عن أبي جحيفة قال: نهى النبي ﷺ عن ثمن الكلب و ثمن الدم و ثمن الواشمة و الموشومة و أكل الربا و موكله و لعن المصور.
(۱)

واته: پیغمبر ﷺ قده غهی کردوه له بهاو نرخی سهگ و بهای خوین و کرئی خالکوت و هر بگری، وه ریگهی نه داوه ژن خال بکوتی بؤ خوئی، ههروه ها ریگهی سووخور و (ریبا) سوودهری نه داوه، وه نه فرینی (لعنه) له وینه گر کردوه (واته نهو وینانهی که مجسم بن، به لام وینهی فۆتوگرافی له بهر زور گرنگی ریگهی پیدراوه، واته نهویان مجسم نیه).

(۱۸) عن جابر بن عبد الله قال: نهى النبي ﷺ عن بيع الصبرة من التمر لا يعلم مكيلاها بالكيل المسمى من التمر.
(۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده غهی کردوه له فروشتنی کۆمه لئی خورما له گۆتره به نه ندازهی کۆمه لئی خورمای تر که پیتونهی زانراوی و هک نه وه گه لئی کهس ده لئین: نه م کۆمه له گه نه هیشتا نه پیتوراوه له سه ر من به بیست ره.

(۱۹) عن أبي المنهال بن عوف قال: ... نهى رسول الله ﷺ عن بيع الورق بالذهب دينا.. وفي رواية: إن كان يبدأ بيد فلا بأس وإن كان نسيئة فلا.
(۳)

---

۱ رواه البخاري

۲ رواه مسلم والنسائي

۳ رواه مسلم والبخاري.

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردووه له فرۆشتنی زیو به‌زیر به‌قهرز، به‌لام نه‌گهر ده‌ست به‌ده‌ست بی‌قهیناکا، به‌لام نه‌گهر ده‌ست به‌ده‌ست نه‌بوو به‌هیچ جوریک نابی.

(۲۰) عن سعد رضی الله عنه قال: كنا نكري الأرض بما على الشواقي من الزرع فاختلفوا فنهانا رسول الله ﷺ عن ذلك وأمرنا أن نكريها بذهب أو فضة. ^(۱)

واته: له‌پیشدا زه‌ویمان ده‌دا به‌کری، به‌م شیوه‌یه: شه‌وی که له‌سه‌رماکاوو قه‌د و تیر و جو‌گه‌له‌کان ده‌روئ بو‌ئیمه‌بی و شه‌وی تریشی بو‌وه‌رزیر بی، جا گه‌لی جار ده‌بوو به‌ناکوکیمان، له‌به‌ر شه‌وه پیغمبر ﷺ قده‌غه‌ی کرد لیتمان، وه‌ فه‌رمانی پیکردین که به‌زیر و زیو بیده‌ین به‌کری.

(۲۱) نهی رسول الله ﷺ عن التبتل نهیا شدیدا... ^(۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده‌غه‌ی کردووه له‌ په‌بنی و ژنه‌هینان.

(۲۲) عن ابن عباس رضی الله عنه يقول: إن النبي ﷺ نهی عن طعام المتبازين أن يؤكل. ^(۳)

واته: پیغمبر ﷺ قده‌غه‌ی کردووه که نانی شه‌و که‌سانه بخورئ که بو‌ چاولیکه‌ری و شانازی نان دروست ده‌که‌ن.

(۲۳) عن جابر رضی الله عنه قال: نهی رسول الله ﷺ أن يطرق الرجل أهله

---

۱ رواه ابوداود بسند جيد

۲ رواه أحمد وابن ماجه بسند حسن، الدر المنثور، ۲/۳۱۰، ۴/۶۵.

۳ رواه ابوداود بسند جيد

لیلاً يتخونهم أو يلتمس عثراتهم. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قدهدهغی کردووه که پیاو بهشهو لهناکاودا بچیتهوه
مال، مهبستی ئهوه بی که ژنهکمی تاقی بکاتهوه، تا بزانی ناپاکی
لیدهکا یان نا، یا له ههلهو سهرسی بگهړی.

(۲۴) عن جابر رضی الله عنه قال: نهی النبي ﷺ عن بیع الثمر حتی
یطیب ولا یباع شیء منه إلا بالدرهم إلا العرایا. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قدهدهغی کردووه له فرۆشتنی بهری دارودرهخت تا
خۆش نهبی و بهکهلکی خواردن نهبی، وه هیچی لی نافرۆشری
مهگه بهپاره، جگه له دارهپۆخه.

عرایا: ئهوهیه که دهوله مهنديک داریک، دووان دهدا به ههژاری، تا
بهدهکمی بخواو لهپاشا دارهکه هی خۆیهتی، جا لهپاشا بۆ بارسووکي
بهدهکمی لیدهکریتتهوه بهخورما نهگه ههوهستیان لیجوو.

(۲۵) عن سهل بن ابي حثمة قال: ان رسول الله ﷺ نهی عن بیع
التمر بالتمر وقال ذلك الربا تلك المزابنة إلا أنه رخص في بیع
العریة النخلة والنخلتين يأخذها أهل البيت بخرصها تمرا
یاکلونها رطباً. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قدهدهغی کردووه له فرۆشتنی بهر به دارخورماوه به
خورمای ووشک، وه فرمووی: ئهوه سووه (واته ریبایه)، وه بهم

---

۱ رواه مسلم

۲ رواه البخاري وأبو داود.

۳ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي والنسائي.

جوړه سه ودايه ده گوتړئ (موزابه نه)، به لام پينغه مبه ر عليه السلام رينگه ي
 (بيع العرايا) ي داوه، كه بريتيه له يهك دوو دار خورما
 ده و له مهنديك دهيدا به مالتكي هه ژار بهره كه بخون، له پاشا بو
 بارسووكي هه ردوولا، خاوه نه كه ي ده پخه ملتني به خورماو لي ي
 ده كړي ته وه به قده خهمله كه خورماي ده داتي جا خو ي به پروتايي
 ده بخوا.

(٢٦) عن جابر رضي الله عنه قال: نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن المحافلة والمزابنة
 والمعاومة والمخابرة وعن الثنيا ورخص في المرايا. ^(١)

واته: پينغه مبه ر عليه السلام قه ده غه ي كرده وه له فروشتني قهرسيل و شينا ي
 نه دووراوه به دانه و تله به پيوانه ي دياريكراو، وه له فروشتني
 به رسيله كاري وهك روتاب و تړئ به سهر داروه به خورما و ميووژ
 به پيوانه ي كي دياريكراو، وه له فروشتني دره خت به واده ي چند
 سالتك كه كاته كه ته و او بوو دره خته كه بيته وه به هي خاوه نه
 پيشوره كه ي.

مخابزه: ميكانه كاري: بريتيه له وه كه يه كي پارچه يهك زه وي بدا به
 كه سيك كه خو شي بكاو، دا پيئي به ملكانه به نيوه كاري، يا
 به كه متر يا به زياتر.

الثنيا: واته استثنا: چه رتكردن: بريتيه له وه ي كه تو شتي بفروشي و
 به شيكي نه زانراوي لي جيا بكر ته وه، وهك ته وه بلي: تهوا شم
 كومه له گه فهم پي فروشتيت هه نديكي نه بي.

١ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي

(۲۷) سئل رسول الله ﷺ عن شراء التمر بالرطب، فقال : أينقص

الرطب إذا يبس؟ قالوا نعم. فنهى عن ذلك. (۱)

واته: پرسیارکرا له پیغهمبر ﷺ له باره‌ی کرینی خورما به روتاب،
فدرموی: نایا روتاب که ووشک بؤوه کم ده‌کا؟ گوتیان: به‌لئ کم
ده‌کا، پیغهمبریش ﷺ قه‌ده‌غهی کرد.

(۲۸) نهى النبي ﷺ عن اليمين الكاذبة. (۲)

واته: پیغهمبر ﷺ قه‌ده‌غته‌ی کردووه سویندی به‌درؤ بخوین.

(۲۹) نهى رسول الله ﷺ عن اجابة الفاسقين ومجالستهم
ومحادثتهم. (۳)

واته: پیغهمبر ﷺ قه‌ده‌غهی کردووه، وه‌لامی فاسقه‌کان (ئه‌وانه‌ی که له
به‌درنامه‌ی خوا چوونه‌ته‌ ده‌ری) بده‌ینه‌وه، یا له‌گه‌لیان دابنیشین، یا
گفتوگو‌یان له‌گه‌ل بکه‌ین.

(۳۰) نهى النبي ﷺ عن الغناء، وعن الاستماع الى الغناء. (۴)

واته: پیغهمبر ﷺ قه‌ده‌غهی کردووه له‌ گۆزانی ووتن (ئه‌و گۆزانی‌مانه‌ی
که هانی خه‌لکی ده‌ده‌ن بؤ چاکه‌کردن و به‌رگری کردن له‌ خراپه،
ئه‌مانه‌ ناگریته‌وه) وه‌ گوئیگرتن له‌ گۆزانی.

---

۱ رواه أبو داود والترمذي والنسائي بسند صحيح.

۲ رواه البخاري ۱۶۵/۳ ، ۴۳/۶ ، ۱۷۱/۸ و ۱۷۲/۸ ومسلم ، الإيمان: ۲۲ ، وشرح
السنة: ۹۹: ۱، مسند أحمد : ۴۴۳/۱ ، وفتح الباري: ۲۱۳/۸ ، رد/ ۲۵۸.

۳ رواه الطبراني في الكبير: ۱۶۸ / ۱۸ .

۴ تأريخ بغداد للخطيب: ۲۲۶/۸.

(۳۱) نهى رسول الله ﷺ عن لبس القسي. (۱)
واته: پیغمبر ﷺ قه دهغهی کردووہ پیاو جلی سورر له بهر بکا، له بهر
نهوه له ریوایه تینکی تردا ده فہرموی: (الحمر زینة الشيطان) رواہ
احمد ۹۲/۴.

(۳۲) نهى النبي ﷺ عن تعليق التمام. (۲)
واته: پیغمبر ﷺ قه دهغهی کردووہ موسلمان نووشتہ به خوئیہ وه بکات.

(۳۳) نهى النبي ﷺ عن الرئة. (۳)
واته: پیغمبر ﷺ قه دهغهی کردووہ له قیڑہ له کاتی ناخوشیدا.

(۳۴) نهى رسول الله ﷺ عن النياحة. (۴)
واته: پیغمبر ﷺ قه دهغهی کردووہ به دہنگی بهرز له سہر مردوو بگرین و
کاری ناریک و نه شیوا نه نجام بدهین.

(۳۵) نهى رسول الله ﷺ عن الكذب. (۵)
واته: پیغمبر ﷺ قه دهغهی کردووہ له دروکردن.

(۳۶) نهى النبي ﷺ عن الغيبة والاستماع الى الغيبة. (۶)
واته: پیغمبر ﷺ قه دهغهی کردووہ له غہیبہت کردنی یه کتر و
گویی گرتن بز غہیبہت.

---

۱ رواہ البیہقی: ۸۷/۲ ، وأبوداود: لباس: ۱۱ ، الترمذی: رقم ۲۶۴ ، بدائع المنن
۱۷۷۵ .

۲ الترغیب والترہیب: ۳۰۶/۴ ، البیہقی: ۳۵۰/۹ ، موارد الظمان: ۱۴۱۳

۳ شرح السنة: ۴۳۱ / ۵ .

۴ مجمع الزوائد: ۱۴/۳ بسند حسن.

۵ رواہ مسلم: ۲۰۱۳/۴ ، وأبوداود: ۸۷ ، ومسند أحمد: ۱/۴۳۲ .

۶ تاریخ بغداد للخطیب : ۲۲۶ / ۸ .

(۳۷) نهى النبي ﷺ عن النظرة الثانية. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووین بؤ جاری دووم سهیری ئافرهت بکهین (واته جاری یهکهم قهیناکا، بهلام بؤ دووم جار لهسهرت دهژمیردیئت) که له ریوایهتیکی تردا دهفرموی: ((النظرة الأولى لك والثانية عليك)).

(۳۸) عن ابن عمر رضی اللہ عنہما قال: نهى النبي ﷺ عن النجش. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کرد له پیداهه لگوتن و کۆسته کۆسته و زه می درؤ بؤ هه لئه تاندن و ته فره دانی کپیار.

(۳۹) عن انس بن مالك رضی اللہ عنہ قال: نهى النبي ﷺ عن بيع الثمرة

حتى يبدو صلاحها عن النخل حتى يزهو، قيل: وما يزهو؟ قال: يحماز أو يصفاز. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردوو له فرۆشتنی بهری درهخت و شینایی تا پیدهگا و بهکه لکی خواردن دئ، وه قهدهغهی کردوو له فرۆشتنی خورمایش تا ماته دهدا، گوترا ماته یانی چی؟ گوتی: یانی سوور بیی، یا زهرد بیی (واته پیبگات).

(۴۰) عن ابن عمر رضی اللہ عنہما قال: نهى رسول الله ﷺ عن بيع النخل حتى

يزهو وعن السنبل حتى يبيض ويأمن العاهة نهى البائع

۱ رواه البخاري ومسلم .

۲ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي والنسائي.

۳ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي والنسائي.

والمشترى. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه له فروشتنی خورما به دارهوه، بهر لهوهی که زهرد یا برو بی، وه له فروشتنی دانهویله لهناو گولتهکهی دا بهر لهوهی که سپی هه لگه ری و له دهرد و به لای ناسمانی رزگاری بی، قدهغهی کردووه له کریار و فروشیار.

(۴۱) عن ابن عمر رضی الله عنهما قال: نهی رسول الله ﷺ عن بیع العنب حتی یسود وعن الحب حتی یشند. (۲)

واته: قدهغهی کردووه له فروشتنی تری تا رهش ده بی (یا تا پی ده گایا) نهو تری یه ی سپی یه) وه فروشتنی دانهویله به سهوزی تا دهنکهکهی تهواو رهق ده بی.

(۴۲) عن ابن عمر رضی الله عنهما قال: نهی النبی ﷺ عن بیع الرجل علی بیع اخیه، ولا یخطب علی خطبة اخیه، إلا ان یأذن له. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغهی کردووه، فروشتن و سهودا له سهر فروشتن و سهودای برای خوتان مهکن، ههروهها خوازیبنی له سهر خوازیبنی براتان مهکن، مهگه نهو برایهتان ریگهتان پییدا.

(۴۳) عن سمرة رضی الله عنه قال: نهی النبی ﷺ عن بیع الحیوان بالحوان

---

۱ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي والنسائي.

۲ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي والنسائي.

۳ رواه البخاري ومسلم وأبو داود والترمذي والنسائي.

نسیئة. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه له فرۆشتنی گیانله بهر به گیانله بهر (ناژهل به ناژهل)، نه گهر دهست به دهست نه بی (واته گیانله بهر تیک به دوو دروست نییه، نه گهر دو باجری به لام نه گهر دهست به دهست بی قهیناکا).

(۴۴) نهی النبي ﷺ عن ریح ما لم یضمن. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه له قازانجی هدر شتیک که وهری نه گرتبی (وهک شهوه تو شتیک بکری و هیشتا و هرت نه گرتبی بیفرۆشیته وه).

(۴۵) نهی النبي ﷺ ان یبیت الرجل وهو جنب حتی یتوضأ. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه که پیار به لهش پیسی بمینیته وه تا نهو کاتهی دهستنوژ ده شوات (مه بهستی پیغمبر ﷺ نه دهه و په وشت بهرزی یسه، شهوه تا عانیشه رهزای خورای له سهه بی ده فه رموی: پیغمبر ﷺ جه نابته تی ده هاته سهه و له پاشان ده خهوت و خوئی نه ده شوشت تا بهیانی). ثیین ماجه و ئیمامی نه حمهه گپراویانه ته وه.

---

۱ رواه احمد : ۱۲/۵ و ۱۹ و ۲۱ و ۲۲ و ۹۹، ۳۱۰/۳، وابن ماجه: ۲۲۷۰، والترمذی وابوداود والنسائی.

۲ رواه ابن ماجه: ۲۸۸، التجارات ۲/۷۳۸.

۳ رواه الترمذی: حدیث رقم (۱۲۰) ۲۰۶/۱، ومسند احمد ۱۷/۱، والبیهقی ۲۰۰/۱

(۴۶) نهی رسول الله ﷺ عن بيع الماء. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی فروشتنی ناوی کردووہ.

(۴۷) نهی النبي ﷺ أن تخرج المرأة من بيت زوجها إلا بإذنه. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردووہ له نافرہت کہ بی پرسی می‌دہ کھی له مال بجیتہ دہرہ وہ.

(۴۸) نهی رسول الله ﷺ عن كسب الزمارة. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردووہ کہ پارہ به نافرہتی گوزانی بیژ پیدای بکریت.

(۴۹) نهی رسول الله ﷺ عن المطلقة أن تتزوج زوجا آخر يحلها للأول. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردووہ لهو نافرہتھی ته لاق دراوہ، شوو بکاتوہ به یه کیتی تر تاوہ کو حلال بیتوہ بو پیاوی یه کم (واته مارہ به جاش) چونکہ پیغمبر ﷺ نه فرینی کردووہ لهم حالته، دہ فرموئی: (لعن الله المحلل والمحلل له) واته: نه فرہتی خوا لهو کہ سه بی کہ مارہ به جاش دہ کا و نه وہی بو حلال دہ کا.

---

۱ رواه الترمذي رقم ۱۲۷۱ (۵۶۲/۳)، النسائي البيوع باب ۸۸، مجمع الزوائد ۲۷۵/۱.

۲ فتح الباري: ۲ / ۳۴۷ و ۳۴۸.

۳ رواه ابو عبيدة والبيهقي بسند صحيح عن ابي هريرة ؓ.

۴ رواه ابن ماجه: ۱۹۳۶، مستدرک الحاكم ۱۹۸/۲ و ۱۹۹، الدار القطنی ۴۵۱/۳، البيهقي ۲۰۸/۷ باسناد صحيح.

(۵۰) نهى النبي ﷺ عن بيع ما ليس عنده. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغی کردووه له فروشتنی شتیك كه له لای نه بیت.

(۵۱) نهى رسول الله ﷺ عن شرطین فی البیع. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ دوو جوړه مهرجی له فروشتنی قهدهغه کردووه (وهك

نهوه تو بلی من ثم مالته ددهمى نیستا بهوهنده، به لام به قهرز

دهتدهمى بهوهنده، نه مه به پیی شرع دروست نییه.

(۵۲) نهى النبي ﷺ عن بیع القردة وعن جلود القردة

والخنازیر. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغی کردووه له فروشتنی مهیمون و پیسته که ی و

فروشتنی بهراز.

(۵۳) نهى النبي ﷺ عن اللعب بالحمام. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغی کردووه له یاریکردن به کوتر.

(۵۴) نهى النبي ﷺ أن یستنجی بيمينه. (۵)

واته: پیغمبر ﷺ ریگای نه داوه به دهستی راست خوت پاك بکه یتهوه.

---

۱ ابوداود للبیوع باب : ۷۰ ، الترمذی : ۱۲۳۷ ، النسائی البیوع : ۶۰ ، ابن ماجه

۲۱۸۷ ، مسند احمد ۴۱ / ۴۰۲ ، فتح الباری ۴ / ۳۴۹ ، البیهقی ۵ / ۲۶۷ و ۳۱۷.

۲ شرح معانی الآثار : ۴ / ۴۶ .

۳ رواه البخاری : ۳ / ۱۰۸ ، مسلم المسابقات ۷۱ ، الترمذی ۱۲۹۷.

۴ رواه مسلم کتاب الطهارة ۵۷ ، ۵۹ ، و ابوداود طهارة ۴ و ۱۸ و ابن ماجه

حدیث ۳۱۳.

۵ كشف الخفاء ۲ / ۲۰۳ .

(۵۴) نهی رسول الله ﷺ عن نکاح الشغار. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ زن به زنی قدهغه کردوه.

(۵۵) نهی رسول الله ﷺ أن بتوارث أهل الملتین. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه‌ی کردوهه موسلمان میرات له کافر بگریت و کافریش له موسلمان بگریت.

(۵۶) نهی رسول الله ﷺ عن الرقیة. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه‌ی نوشتی و دو عاکردنی به هزی (جن) کردوهه (مه‌بهستی شتی بی‌شدرعی و ته‌لسم و مندهل و...).

(۵۷) نهی النبي ﷺ أن تطیب المرأة للمسجد. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه‌ی کردوهه که نافرته کاتیک ده‌چیته مزگهوت بۆن له‌خۆی بدات.

(۵۸) نهی رسول الله ﷺ ان تمنع المرأة زوجها ولو كانت علی قتب. (۵)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه‌ی کردوهه کاتیک پیاو داوای سه‌رجیتی له خیزانه‌کهی بکات، نه‌ویش قدهغه‌ی بکات، نه‌گهر له‌سه‌ر پاشه‌پۆکی ناژه‌ل بیته.

(۵۹) نهی النبي ﷺ عن بیع السفین. (۶)

-
- ۱ رواه مسلم: ۶۰ ، وابن ماجه: ۱۸۸۳ ، ۱۸۸۴ ، والنسائي: ۵۸ و ۵۹ .
۲ رواه الترمذي: ۲۱۰۸ ، وابدود الفرائض ۱۰ ، ابن ماجه ۲۳۳۱ .
۳ فتح الباري ۱۰/۱۵۵ و ۱۵۶ .
۴ رواه مسلم: ۱۴۱ .
۵ رواه الطبراني في الكبير ۴۰۱/۹ ، وابن ماجه: ۱۸۵۳ ، الترغيب والترهيب ۳/۵۸ .
۶ رواه مسلم: ۳/۱۱۶۵ ، والترمذي: ۱۲۲۶ ، والنسائي: ۲۸ ، وابدود: ۱۹ .

واته: پیغمبر ﷺ قده‌غهی کردووه لهو جوّره فرۆشتنه (وهك نهوه بلیسی من بهری نهو دارخورمایهت دده‌مه‌سّ به‌هنده پاره‌ی تا نه‌هنده ساله، نه‌مه دروست نییه، چونکه پاره‌که‌ی لی وه‌رده‌گری له‌سه‌ر شتیکی نادیار نازانی ده‌بیته‌وه یان نا.

(۶۰) نهی النبي ﷺ عن بیع الصنم. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قده‌غهی کردووه له فرۆشتنی بت.

(۶۱) نهی رسول الله ﷺ عن اكل الربا. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده‌غهی کردووه له خواردنی سوود(الربا)

(۶۲) عن حکیم بن حزام رضی الله عنه قال: نهی رسول الله ﷺ ان یستقاد فی

المسجد وان تنشد فیہ الأشعار وان تقام فیہ الحدود. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قده‌غهی کرد که له‌ناو مزگه‌وتدا بکوژ بکوژریتسه‌وه، با هۆزراوه و سرودی تیا بگوترئ و با حد و حدودی خوای گه‌وره‌ی تیا جی‌به‌جی بکری.

(۶۳) عن جابر رضی الله عنه قال: نهانا النبي ﷺ یوم الخیر عن البغال

والحمیر ولم بنهانا عن الخیل. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ له روژی خه‌یه‌ردا ئیمه‌ی قده‌غه‌ کرد له خواردنی گوشتی هیستر و گویدرئو، به‌لام گوشتی نه‌سپ و ماینی لی قده‌غه

---

۱ رواه مسلم: ۷۱، الترمذی ۱۲۹۷.

۲ رواه ابوداود و الترمذی واحمد.

۳ رواه ابوداود و الترمذی بسند صالح.

۴ رواه مسلم و ابوداود.

نه‌کردین.

(۶۴) عن ابن عمر رضی اللہ عنہما قال: نهى النبي صلی اللہ علیہ وسلم عن الجلالة والبانها. ^(۱)
واته: پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم قده‌غهی کردووہ له‌سهرمان خواردنی گوشت و شیر،
گیانله‌بدری پیسخۆر.

(۶۵) عن ابن عمر رضی اللہ عنہما قال: نهى رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم عن الجلالة في الإبل
أن یركب علیها أو یشرب من ألبانها. ^(۲)
واته: پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم قده‌غهی کرد که سواری ووشتری پیسخۆر بین، یا
له‌گوشت و شیری بخۆین.

(۶۶) عن ثعلبة رضی اللہ عنہ ان النبي صلی اللہ علیہ وسلم نهى عن اكل كل ذي ناب من
السياب وعن كل ذي مخلب من الطيور. ^(۳)
واته: پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم قده‌غهی کردووہ له‌ خواردنی گوشتی ههر درنده‌یه‌ک
که که‌لبی هه‌بیت، یا ههر بالنده‌یه‌ک که چنگ و چرنوکی هه‌بین.

(۶۷) عن رافع بن خديج قال: نهى رسول الله صلی اللہ علیہ وسلم عن كراء الأرض،
إما بالذهب والورق فلا بأس به. ^(۴)

واته: پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم قده‌غهی کردووہ که زهوی بدریت به‌ملکانه، مه‌گهر
به‌زیر و زیو به‌پاره‌یه‌کی دیاریکراو به‌کری بدری ته‌وه‌قه‌یناکا.

(۶۸) عن علي رضی اللہ عنہ قال: ان النبي صلی اللہ علیہ وسلم نهى عن المتعة وعن الحُمُر

۱ رواه ابوداود والترمذي والنسائي بسند حسن.

۲ رواه ابوداود والترمذي والنسائي بسند حسن.

۳ رواه البخاري ومسلم وابوداود والترمذي وانسائي.

۴ رواه البخاري ومسلم وابوداود والترمذي.

الأهلية يوم خيبر. (١)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه له رۆژی غهزای خهیسردا له دوو شت: له ژن ماره کردنی کاتی (که لای شیعه کان ری پئندراوه) و له خواردنی گۆشتی کهری مالی.

(٦٩) عن ام عطیبة رضی اللہ عنہا قال: کنا ننهی ان نخذ علی میت فوق ثلاث، إلا علی زوج أربعة أشهر وعشراً ولا تکتحل ولا نتطیب ولا نلبس ثوباً مصبوغاً إلا ثوب عصب، وقد رخص لنا عند الطهر إذا اغتسلت إحدانا من حیضها فی نبذة من کست أظفار. (٢)

واته: نوم عهتیه ده فەرموی: لیمان قهدهغه کراوه که له سی رۆژ پتر تازیه (تازیی) بگرین بۆ مردوو، مه گەر بۆ میترد، که ده بی چوار مانگ و ده شهو تازیه بگرین بۆی، وه لهو ماوه یه دا نابێ چاو بریژین، یان خۆمان بۆنخۆش بکهین، یا جلویهرگی رهنگین له بهر بکهین، مه گەر بهرگیک له پیشدا رهنگرابی و له پاشا چنرابی، کاتیکیش که پاک بووینه وه له بینویژی که ویستمان خۆمان بشۆرین ریگهی نه وه مان دراوه که به قهده پیویست عود و گولاو و نه ختیک به کار بینین.

(٧٠) عن ابي سعيد الخدري رضی اللہ عنہ: نهی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عن اشتمال الصماء وان یحتبی الرجل ثوب واحد ولیس علی فرجه من

١ رواه البخاري ومسلم وابوداود والترمذي والنسائي.

٢ رواه البخاري ومسلم وابوداود والنسائي.

شيء. (١)

واته: پیغمبهری خواتم قدهغهی کردوو لهوه که مروؤ بهرهنگی خوی
دابوشی به پارچه جلیک که نهتوانی دهستی لهناوی دهریئینی، وه لهو
جوړهش که پیاو به چیچکانهوه جلیک بنالیئینی بهخویسهوه بهلام
شهرمگای خوی بههیچ دانهپوشی.

(٧١) عن ابن عمر رضی الله عنهما قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن الفرع. (٢)

واته: پیغمبهر صلی الله علیه و آله قدهغهی کردوو له قوچکه تاش، واته هندیکی سهری
مندال بتاشی و هندیکی بهیتریتتهوه.

(٧٢) نهی النبي صلی الله علیه و آله ان تحلق المرأة رأسها. (٣)

واته: پیغمبهر صلی الله علیه و آله قدهغهی کردوو له نافرهت سهری خوی بتاشی.

(٧٣) عن عبدالله بن مغفل رضی الله عنه قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن الرجل إلا
غبا. (٤)

واته: پیغمبهر صلی الله علیه و آله قدهغهی کردوو له موشانه کردنی زور مهگهر،
ناوبهناو بو پاکی و خاوینی بی و بو که شخهیی و شهوق و کهیف
نهبی.

(٧٤) عن بريدة رضی الله عنه عن النبي صلی الله علیه و آله قال: نهیتکم عن الظروف. وإن

١ رواه البخاري، انظر فتح الباري ٢٧٩/١٠، المنهيات للإمام الترمذي ص ٦.

٢ رواه البخاري ومسلم وابوداود والنسائي.

٣ رواه النسائي بسند صحيح.

٤ رواه ابوداود والترمذي والنسائي بسند صحيح.

ظرفا لا يحل شيئا ولا يحرمه وكل مسكر حرام. (۱)

واته: من بهتئوهم گوتبوو که له هندی حاجتدا شت مهخۆنهوه، بهلام حاجت خۆی لهخۆیا شت حدلال و حدرام ناکا، نهوهنده ههیه که هه موو سهرخۆشکه رتک حدرامه.

(۷۵) عن انس بن مالك رضي الله عنه قال: نهى نبي الله صلى الله عليه وسلم ان يتزعر الرجل. (۲)

واته: پینغه مبهری خوا صلى الله عليه وسلم قهدهغه ی کردوووه که بیار زه عفران لهخۆی بدا یا له جل و بهرگی (بهلام بۆ ژن ههردولا دروسته).

(۷۶) عن علي رضي الله عنه قال: نهاني النبي صلى الله عليه وسلم عن التخم بالذهب، وعن لباس القسني، وعن القراءة في الركوع والسجود وعن لباس المعصر. (۳)

واته: پینغه مبهری صلى الله عليه وسلم قهدهغه ی کرد لیم نهنگوستیله ی زیر لهدهست بکه م و، جلویهرگی ناوریشم له بهر بکه م و، قورشان له پروکوع و کپنووش دا بخوینم و، جلویهرگی عه صفه راناوی له بهر بکه م.

(۷۷) عن علي رضي الله عنه قال: نهاني رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الخاتم في السبابة والوسطى. (۴)

واته: پینغه مبهری صلى الله عليه وسلم قهدهغه ی کرد لیم نهنگوستیله له م دوو په نجهیه بکه م:

۱ رواه مسلم والترمذي.

۲ رواه البخاري ومسلم وابوداود والترمذي والنسائي.

۳ رواه مسلم وابوداود والترمذي والنسائي.

۴ رواه مسلم والترمذي والنسائي.

قامگی ناوه پراست و په نجهی دوشاومرزه.

(۷۸) نهی رسول الله ﷺ ان يحرق شيء من الحيوان بالنار. ^(۱)
واته: پیغه مبهر ﷺ قده دهغی کردووه له وهی که لاشه ی نازهل به ناگر
بسوتینی، وه له روایه یتیکی تر دا ده فمرموی: (لا تعذبوا بعذاب
الله)، واته شو ناگره ی خوی پروه ردگار تاوانبارانی پی ده سوتینی،
تیوه نازهلان و ناده میزاده کان به ناگر مه سوتینن.

(۷۹) نهی رسول الله ﷺ أن یسل السیف فی المسجد. ^(۲)
واته: پیغه مبهر ﷺ قده دهغی کردووه له وهی شیر هه لیکیشین له ناو
مزگوت.

(۸۰) نهی رسول الله ﷺ أن یدخل الحمام الا بمئزر. ^(۳)
واته: پیغه مبهر ﷺ قده دهغی کردوو لیمان که بیی (خاوی) یا په شته مال
بچینه جیگای خوشتن واته گه مارو، که به بی (کلاو یان مهنديل یا
جامانه یا...) بچینه جیگای خوشتن (حمام).

(۸۱) نهی النبي ﷺ أن یخلو الرجل بامرأة غیر محرم. ^(۴)
واته: پیغه مبهر ﷺ قده دهغی کردووه پیاو له گهل ثافره یتیکی نامه حرم
به تنها به یه کوه بن.

(۸۲) نهی النبي ﷺ أن یأکل بشماله. ^(۱)

۱ رواه ابوداود: باب الجهاد، شرح السنة: ۱۹۸/۱۲، مجمع الزوائد: ۲۵۱/۶.

۲ مجمع الزوائد: ۲۵/۲.

۳ رواه احمد: ۲۲۱/۲، موارد النظام: ۲۰۳۸ و ۵۳۲۲/۵، مجمع الزوائد: ۲۷۰/۱.

۴ فتح الباری: ۷۲/۴ و ۴۸/۷، مسلم: حدیث رقم ۴۲۴.

واته: پیغهمبهر ﷺ قدهغهی کردووه بهدهستی چدپ خواردن بخوین.

(۸۳) نهی رسول الله ﷺ أن یباشر الرجل امرأته وهي حائض الا
وبینهما ثوب. (۲)

واته: پیغهمبهر ﷺ قدهغهی کردووه پیاو بچیته لای خیزانی کاتیک له
حدیزابیت، مدهگر نافرهتهکه پهړۆیدک لهسهر فهرجی دابنیت (تهو
کاته دهترانی گهمو یاری لهگهډل بکهی، ماچ کردن و گهمه کردن
لهگهډل سینگی ههمووی رینگه پیدراوه، تنها جیماع کردن نهی).

(۸۴) نهی رسول الله ﷺ أن یبیت علی سطح ولیس یحبس قدمیه
بشيء دونه. (۳)

واته: پیغهمبهر ﷺ قدهغهی کردووه لهوهی یه کیک له شورینیکی بهرز
بینیتهوهو قاچه کانی به شتیک ده بهستیتهوه.

(۸۵) نهی رسول الله ﷺ عن الخضاب بالسواد. (۴)

واته: پیغهمبهر ﷺ قدهغهی کردووه له یه کیک سدرو سمیل و ریشی سپی
بووین به بۆیه رهشی بکا.

(۸۶) نهی رسول الله ﷺ عن الجرس. (۱)

---

۱ رواه ابوداود : باب اللباس : ۴۳ ، ومسلم : حدیث رقم ۱۰۶ ، الترمذی : ۱۷۹۹ ،
مسند احمد : ۲ / ۸۰ و ۲ / ۱۲۸ .

۲ رواه ابوداود : کتاب الطهارة بسند صحیح .

۳ رواه ابوداود فی الأدب : ۱۰۳ ، الترغیب والترهیب : ۴ / ۵۵ ، شرح السنة : ۱۲ /
۳۲۶ .

۴ سنن النسائی باب الزینة : ۱۵ .

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه له دهنگی زهنگول (لهبهر نهوهی جن و شهیتانهکان پیمان خو شه.)

(۸۷) عن ابن عمر رضی اللہ عنہما قال: نهی النبي صلی اللہ علیہ وسلم أن یقرن الرجل بین التمرتین حتی یتأذن اصحابه. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه که بیار دوو دهنک خورما بیکنه وه بخوا، مهگهر هاووریکانی ریگای بی بدن.

(۸۸) عن ابن عمر رضی اللہ عنہما قال: نهی النبي صلی اللہ علیہ وسلم عن الجنتم وهي الجبرة وعن الدباء وهي القرعة، ومن المرفف وهي المطلي بالقار، وعن النقير وهي التملة تنسح (أي تقشر) نسحا وتنقر نقرا، وأمر أن ینتبد فی الأسقية. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووه له خواردنهوهی خو شایو ئاو نهم دهفرانه، چونکه زوو دهرشین و توند دهن و دهن به نارهاق: بهستوو، واته کوبهله، کودی واته کولهکه، زفت دراو، واته شتی به زفت رووکهش کرابی، کوتهکه: واته بنکی دارخورما که تویکلهکهی پاک دهکن و ناوهکهی ههلهده کوژین، وه پیغمبر ﷺ فهرمانی کرد که خو شاو له کوندهو شتی وادا بکن نهک لهو دهفرانهدا.

(۸۹) عن عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ قال: نهی النبي صلی اللہ علیہ وسلم عن لبس الحریر

---

۱ رواه مسلم: اللباس : ۱۰۴ ، ابوداود: الجهاد: ۵۱ ، النسائي الزينة: ۵۵ ، الترمذي: حديث رقم : ۱۷۰۴ .

۲ رواه مسلم و ابوداود و الترمذي و النسائي .

۳ رواه مسلم و الترمذي و البيهقي : ۸ ، ۲۸۳ .

إلا موضع إصبعين أو ثلاث أو أربع. (١)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه که ناوریشم له بهر بکری، مه گهر بؤ
نخش، نهویش به قده جیگی دوو په نجه یا سی یا چوار.

(٩٠) عن انس بن مالك رضي الله عنه قال: ان النبي صلى الله عليه وسلم نهى عن الشرب قائما،
فقيل: الأكل؟ قال: ذاك أشد. (٢)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه له خوارنده وهی (تاوو شهربت یا
دژشاوو....) به پاوه (پراوه و ستانه وه)، وه ده رباره ی خواردن
به پراوه ستاویه وه چونه؟ فرمووی خواردن خراپتر.

(٩١) عن ابي سعيد الخدري رضي الله عنه أن النبي صلى الله عليه وسلم نهى عن النفخ في
الشراب، فقال رجل: الأذاة أراها في الإناء؟ قال: احرقها، قال:
فإني لا أروي في نفس واحد؟ قال: فابن القدح عن فيك. (٣)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه که له کاتی شت خوارنده وه دا فوری
لیبکری، پیاویک گوتی: نهی نه گهر پوشکه به کم به سهر ناوه که وه
له ناو جامه که دا دی چی بکه م؟ فرمووی: به لیتیوی جامه که بیرپژه.
گوتی: باشه نهی نه گهر به بهک جار تیرم نه خوارده وه چی بکه م؟
فرمووی: جامه که له ده مت دوور بکه ره وه نه وسا هه ناسه بده و
دیسان بیخوره وه تا تیر ده خوئته وه.

---

١ رواه الشيخان واحمد ٩٢/٤ ، حلیة الأولیاء ١٧٧/٤ ، ٢٣٠/٩ ، مجمع الزوائد:
١٤١/٥.

٢ رواه مسلم والترمذي والطبراني باسناد حسن.

٣ رواه الترمذي وابوداود وابن ماجه: رقم ٣٢٨٨ ، مسند احمد ٣٠٩/١ و ٣٥٧ .

(۹۲) عن ابي سعيد الخدري رضي الله عنه قال: نهى النبي صلى الله عليه وسلم عن إختنا
الأسقية. (۱)

واته: پیغهمبهر رضي الله عنه قدهغهی کردوو لهوه که دهن و ههنگلی کوندهو
مهشکه هه لپیچ بکری و نینجا ده می پیوه بنری و ناوی لی
بخوریتوه.

(۹۳) نهی رسول الله صلى الله عليه وسلم عن شريطة، الشيطان وهي التي تذبح
فيقطع الجلد ولا تفرى الأوداج ثم ترك حتى تموت، قيل: يا
رسول الله، أما تكون الذكاة إلا في الحلق واللبة؟ قال: لو طعنت
في فخذها لأجزأ عنك. (۲)

واته: پیغهمبهر رضي الله عنه قدهغهی کردوو له ملهلهینانهوهی شهیتان، که
بریتیبه لهوه چه رمی ملی گیانداره که هه لدههیننهوهو پیست و
گوشته کهی دهمره کیننهوه، به لام شاده ماره کانی ناقرتین نیر وازی
لی دینن، یا دهمری و له سهر شهو ماله نازاریکی زوری ده بی،
گوترا: نهی پیغهمبهری خودا! بچی سهر برین ده بی هه ره له ناستی
قورقورا کهو له بۆته قهی مل دابی؟؟ فه رموی: نه گهر تیغی بدهی له
رانیشی ده بی.

(۹۴) عن علي رضي الله عنه قال: نهى النبي صلى الله عليه وسلم أن يضحى بعضباء الأذن
والقرن. (۳)

۱ رواه البخاري ومسلم وابوداود والترمذي.

۲ رواه ابوداود والترمذي والنسائي بسند غريب.

۳ رواه ابوداود والنسائي بسند صحيح.

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردوو که نازه‌لی گوی قرتاو و شاخ شکاو بکرین به قوریانی.

(۹۵) عن ابن عمر رضی الله عنهما قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن مطعمین: عن الجلوس علی مائدة یُشرب علیها الخمر وعن الأكل وهم منبطح علی وجهه. ^(۱)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردوو که له‌سر نهم دوو شیوه‌یه نان بخوری: دانیشت له‌سر سفره‌یی که نارهق له‌سهری بخوریته‌وه، هه‌روه‌ها خواردن به پراکشانه‌وه له‌سهرده‌م.

(۹۶) عن جابر رضی الله عنه قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن أكل الهر وعن اكل ثمنه. ^(۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردوو له‌ خواردنی گوشتی پشیلوه خواردنی به‌هاکشی (واته نرخه‌کی).

(۹۷) عن عبدالرحمن بن عثمان رضی الله عنه قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن قتل ضفدع. ^(۳) ، واته: قیره قیری بوق تمسیحات کردنه.

واته: پیغمبر ﷺ قده غه‌ی کردوو له‌ کوشتنی بوق، وه کاتیک قیره‌قیر ده‌کات نه‌وه تمسیحاتی خوای گه‌وره ده‌کات به‌پیتی فه‌رمووده‌ی پیغمبر ﷺ که ده‌فه‌رمووی: ((فان نقیقها تسبیح)).

(۹۸) عن ابن عباس رضی الله عنهما قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن قتل أربع من

۱ رواه ابوداود والنسائي بسند صحيح.

۲ رواه مسلم و ابوداود والترمذي والنسائي

۳ رواه ابوداود والنسائي وأحمد بسند حسن.

الدواب: النملة والنحلة والهدهد والصدرد. (١)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه ی کردووه له کوشتنی ئەم چوار گیانله بهرانه:
میروله و ههنگ و په پوسلیمانکه و باشوکه.

(٩٩) نهی رسول الله ﷺ عن قتل الخفّاش، فإنه لما خرب بيت
المقدس قال يا رب سلطني على البحر حتى اغرقهم. (٢)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه ی کردووه له کوشتنی شهشه مه کویره، چونکه
کاتیك بهیتوله قدیس ویران کرا گووتی: خویسه زالم بکه بهسه ر
ده ریادا تا هه موویان نوقم بکه م.

(١٠٠) عن جابر رضي الله عنه قال: ان رسول الله ﷺ نهی عن قتل الكلاب،
وقال: عليكم بالأسود البهيم ذي النقطتين فانه شيطان. (٣)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه ی کردووه له کوشتنی سهگ و فه رمووی: سهگی
رهشی ساده ی قوتار مه کهن، که دوو خالی سپی بهسه ر چاویانه وهیه،
چونکه ئەم جوړه سه گانه شهیتانن.

(١٠١) نهی رسول الله ﷺ عن صبر البهائم، أو جعلها غرضاً يرمى،
أو حبسها حتى تموت. (٤)

واته: پیغمبر ﷺ قده غه ی کردووه که گیانداران بکرتین به نیشانه و

---

١ رواه ابو داود و أحمد بسند صحيح ٣٤٧/١ ، شرح السنة ٢٤١/١١ ، ابن ماجه . ٣٢٢٤

٢ رواه البيهقي.

٣ رواه مسلم و ابو داود و الترمذي و النسائي.

٤ رواه احمد و ابن ماجه بسند صحيح.

ترباران بکرین، وه یان بهند بکرین تا مردن.

(۱۰۲) نهی رسول الله ﷺ عن شرب من ثلثة القدح وأن ینفخ فی الشراب. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می کردوه له خوارندهوه به لیسوی که لایی شکاوی جامهوه (واته له ده می دۆلکهوه) ههروهها ههناسهی تیدا بخۆندهوه.

(۱۰۳) عن ام عطية الأنصارية قالت: نهينا رسول الله ﷺ عن إتباع الجنائز.. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می کردین دواي جهنازهی مردوو بکهوین (نهمه تایبته به نافرتهان).

(۱۰۴) قال رسول الله ﷺ: نهيت أن أمشي عريانا. (۳)

واته: پیغمبر دهفرموی ﷺ: لیم قدهغه کراوه به پروتی به پنگادا برۆم.
(۱۰۵) نهی رسول الله ﷺ أن تنكح المرأة على عمتها أو على خالتها. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می کردوه لهوهی که ئافرهت بهسهر خوشکی دایک و خوشکی باروکدا ماره بکریت.

(۱۰۶) عن ابي هريرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال: كان النبي ﷺ ينهاي عن الحمامة

---

۱ رواه ابوداود بسند صحيح.

۲ رواه البخاري.

۳ رواه الشيخان وابوداود.

۴ رواه النسائي ومسلم والبخاري في فتح الباري ۹ / ۱۶۰ .

يوم الثلاثاء ويقول (انه يوم الدم وفيه ساعة لا يُرقأ).^(۱)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه له خوین بهردان له رژی سیشه مه دا، ده فیرموو: چونکه سی شهم رژی خوین رژانه وه کاتیکی تیدا به خوینی تیدا ناوهستی.

(۱۰۷) عن ابي هريرة رضي الله عنه قال: نهى النبي صلى الله عليه وسلم عن الدواء الخبيث.^(۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه له (خواردن و تیمارکردن) به ده رمانی پیس.

(۱۰۸) عن ابن عمر رضي الله عنه قال: أن رسول الله صلى الله عليه وسلم نهى أن يسافر بالقرآن الى أرض العدو.^(۳)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه که قورنان بری بؤ وولاتی دووشمن (له ترسی نه وهی بکه ویتته ژیر دهستی دووشمن و بی حورمه تی بکا).

(۱۰۹) عن ابن عمر رضي الله عنه قال: نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن قتل النساء والصبيان.^(۴)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه له کوشتنی ژن و مندال له کاتی شهری کافراندا.

---

۱ رواه ابوداود بسند حسن.

۲ رواه ابوداود والترمذي بسند صالح.

۳ رواه البخاري ومسلم وابوداود.

۴ رواه مسلم والبخاري والترمذي ۱۵۵۸ ، البيهقي : ۳۷/۹ .

(۱۱۰) عن عبد الله بن زيد رضي الله عنه قال: نهى النبي صلى الله عليه وآله عن المثلة. (۱)
واته: پیغهمبهر رضي الله عنه قدهغه می کردووه که گیاندار نه تک بکریت (وهك گوی
برین و لووت برین و چاو کویر کردن و..هتد).

(۱۱۱) نهی رسول الله صلى الله عليه وآله أن ینفخ فی الصلاة. (۲)

واته: پیغهمبهر رضي الله عنه قدهغه می کردووه له ناو نویژدا فوو له شت بکریت.

(۱۱۲) نهی رسول الله صلى الله عليه وآله عن الصلاة الى موضع حش* او حمام او
مقبرة. (۳)

واته: پیغهمبهر رضي الله عنه قدهغه می کردووه له نویژ کردن لهم شوینانه: ۱-
جیگای پیسایى کردن ۲- جیگای خۆشتن، ۳- سه رقه بران.

(۱۱۳) نهی رسول الله صلى الله عليه وآله عن أربع من الأسماء يسار ونافع وبركة
ورافع. (۴)

واته: پیغهمبهر رضي الله عنه نه م چوار ناوهی قدهغه کردووه: (يسار-نافع- برکه-
رافع).

---

۱ رواه البخاري، كنز العمال ۱۱۰۶۸ .

۲ رواه الترمذي: رقم ۳۸۱ بسند حسن.

(*) حش: گیا، باغ ویستان، شوینی پیسایى کردن.

۳ رواه الترمذي: رقم ۳۱۷ ، ابوداود: باب الصلاة ۳۴ ، ابن ماجه : ۷۴۵ ،
مستدرک الحاكم : ۱ / ۲۵۱ ، فتح الباري : ۱ / ۵۲۹ .

۴ رواه ابوداود: باب الأدب ۶۹ ، الترمذي : ۲۸۳۶ ، مسلم: الأدب ۱۲ ، شرح
السنة: ۱۲ / ۳۳۸ ، مسند أحمد : ۵ / ۱۰ و ۱۱ .

(۱۱۴) نهی رسول اللہ ﷺ أن يحرش بين البهائم. (۱)
 واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوو له به شهره یانی گیانداران (وهك
 شهره كهو یا شهره گه له شیر یا شهره مریشک یا شهره سدگ).

(۱۱۵) نهی رسول اللہ ﷺ عن التثاؤب في الصلاة. (۲)
 واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوو له وهی له ناو نویژدا باووشک بیته وه.
 (۱۱۶) نهی رسول اللہ ﷺ أن يقول الرجل لا وأبيك أو يقول لا
 والكعبة وحياتك وحياء فلان. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوو له وهی سویند به سه ری باوک بخوریت
 یا بلئی به مکه که یا به ژیانی تو (یا گیانی تو) یا به ژیانی فلان
 (بویه پیغمبر ﷺ به شیرکی داناوه (من حلف بغير الله فقد
 أشرك)).

(۱۱۷) نهی رسول الله ﷺ أن ينحى رجل للرجل أو يسجد لأحد
 غير الله. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوو له پیاو سوژده و رکوع بز پیاو ببا.

۱ رواه البيهقي: ۱۰ / ۲۲ ، ابوداود: حديث رقم ۵۱ ، الترمذي: باب الجهاد ۳۰ ،
 الطبراني في الكبير: ۱۱ / ۸۵ .

۲ شرح السنة: ۱۲ / ۳۱۵ ، البخاري: حديث رقم ۹۴۹ ، فتح الباري: ۱۰ / ۶۱۲ ،
 عبدالرزاق: ۳۳۲۵ ، مسلم: الزهد ۵۹ ، مسند أحمد: ۳ / ۳۷ .

۳ رواه البخاري: ۵۳ / ۵ و ۱۶۸ / ۸ ، بلفظ (لا تحلفوا بأبائكم ولا أمهاتكم)،
 وابدوداود: الإيمان ۵ ، والنسائي: باب الإيمان والتزود ۶ ، البيهقي: ۱۰ / ۲۹ .

۴ شرح السنة: ۹ / ۱۵۸ ، مسند أحمد: ۵ / ۲۲۷ و ۲۲۸ .

(۱۱۸) نهی رسول الله ﷺ أن تباع الشاة باللحم. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه نازله به گوشت بفروشریت یا به پیچده وانه وه.

(۱۱۹) نهی رسول الله ﷺ أن تحول شيء من تخوم الأرض، قال ومن فعل ذلك فعليه لعنة الله. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه له وهی سنوری زهوی بگورئ (مدهست سنور گورین یا داگیر کردن یا.. نه فرینی خوا (لعنه) لهو که سه بی نهو کاره بکا.

(۱۲۰) نهی رسول الله ﷺ عن بيع السمكة بالماء. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قده غمی کردوه له وهی ماسی له ناو ناودا بفروشریت.

(۱۲۱) عن عبد الله بن عمر قال: كان نبي الله ﷺ يكره عشر حلال:

المفرة وتغير الشيب وجز الإزار والتختم بالذهب والتبرج بالزينة لغير محلها، والضرب بالكعاب والرقي إلا بالمعوق ذات، وعقد التمانم، وعزل الماء عن محله، وفساد الصبي غير محرمة. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ حزی لهم ده شته نه بوو: رهنکه زهرد و رهنکی سوور له خودان، گورینی نیشانهی پیری، به رهش کردنی مووه سپیه کان یا

۱ رواه الحاكم وقال البيهقي أسناده صحيح.

۲ مجمع الزوائد : ۴ / ۱۶۰ ز ۱۷۶ .

۳ مسند أحمد : ۱ / ۲۸۸ ، البيهقي : ۵ ، ۳۴۰ .

۴ رواه ابوداود والنسائي بسند صالح.

به هلكه ندنيان و، به دريژ كرده وهی جل و بهرگ به سمر زهوی دا بؤ ده عیسه و فیز، له په نجه كرده نی ئهنگوستیلهی زیږ و، خوږ پازاندنه وهیه كه له جیگای خوږی نه بی (وهك خوږ جوان كرده بؤ پیاوی بیگانه یا ...) تاوله بازی و، نووشته كرده، مه گهر بهو شتانه بی كه ده بیته پاریزگاری په ناگه، چاوه زار و موفهرك هه لگرتن و خوږ كیشانه وهی پیاو له كاتی جوت بوون له گه ل خیزانیدا تا ئاره كه نه گاته جیگهی خوږی (واته ناو ره حم)، شفته ژی كه ده بیته هژی خراب بوونی شیری دایك بؤ منداله شیره خوږه كهی.

(۱۲۲) عن عمران بن حصین رضی الله عنه قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن الكي فاكوتينا فما افلحنا ولا انجحنا. ^(۱)

واته: پیغه مبه صلی الله علیه و آله قه ده غهی كرده وه له خوږ داخ كرده (له كاتی نه خوږشیدا)، وه ئیته خوږمان داخ كرده، هیچ سوودمان لی نه بینی و سهركه وتوو نه بووین.

(۱۲۳) عن ابي امامة رضی الله عنه قال: نهی النبي صلی الله علیه و آله عن عشر: عن الوشر، والوشم، والنتف، وعن مكامعة الرجل للرجل بغير شعار، ومن مكامعة المرأة المرأة بغير شعار، وان يجعل الرجل في اسفل ثيابه حريرا مثل الأعاجم، أو يجعل على منكبيه حريرا مثل الأعاجم، وعن التهبى وركوب النمر وللبوس الخاتم إلا لذي سلطان. ^(۲)

۱ رواه مسلم وابوداود.

۲ رواه النسائي بسند صحيح.

واته: پیغمبر ﷺ هم ده شتهی قهدهغه کردووہ: رنین و شاش کردنی ددان و خالکوتان و قژ رنینهوهو موسوی سپی بژاردن و دهرهیتان و، راکیشانی پیاو له تهنیشت پیاو بهرووتی و راکشانی نافرہت له گهل نافرہت بهرووتی و ئهوهیش که پیاو چاک و دامین و سرشانهی جلهکانی بگریته ناوریشم، تالان و برۆ و، سواربوونی پلنگ و ئه موسیتله له دهست کردن، مه گهر بۆ پیایوی خاوهن دهسهلات و فەرمانزهوا.

(۱۲۴) نهی رسول اللہ ﷺ أن تصل المرأة بشعرها شيئاً. (۱)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووہ نافرہت شتی تر له پرچی خۆیدا، (نهمه کهزی ناگریتهوه).

(۱۲۵) عن جابر رضی اللہ عنہ قال: نهی رسول اللہ ﷺ عن الضرب في الوجه وعن الوسم فيه. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووہ که له رووخساری گیاندار بدرئ، یا رووخساری گیاندار داخ بکری بۆ نیشانه کردن.

(۱۲۶) نهی النبي ﷺ أن يستأجر اجيراً قبل أن يعلمه أجره. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قهدهغهی کردووہ به کینک به کری بگریست و کری به کهی خۆی نهزانی چهنده.

(۱۲۷) نهی النبي ﷺ أن يمنع جاره أن يغزر خشبة في حائطه. (۱)

۱ رواه مسلم.

۲ رواه مسلم والترمذي.

۳ مجمع الزوائد : ۴ / ۹۷ ، مسند أحمد : ۳ / ۵۹ و ۶۸ و ۷۱ .

واته: پیغمبر ﷺ ریگای نه داوه در اوسیه که می قدهغه بکا له داریک که هاتبیتته سدر دیواری یا خویمان له سدر دیواری نه وانیان دانایی.

(۱۲۸) نهی رسول الله ﷺ عن الأذان بالأجر. (۲)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می کردوه له کرئی بانگدان.

(۱۲۹) نهی النبي ﷺ عن بيع الذهب بالفضة نسيئة. (۳)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می کردوه له فروشتنی زیر به زیر نه گهر دست به دست نه بی.

(۱۳۰) نهی رسول الله ﷺ عن بيع الذهب بالذهب إلا وزنا بوزن سواء بسواء. (۴)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می کردوه له فروشتنی زیر به زیر مه گهر له کیشاندا وه کو یه ک بن (نهوا قهیناکا).

(۱۳۱) عن عائشة ؓ قالت: كان رسول الله ﷺ ينهى عن عقب الشيطان وعن فرشة السبع.. (۵)

واته: پیغمبر ﷺ قدهغه می ده کرد له قنگه لئس له ته حیاتا، وه قدهغه می ده کرد له راخستنی هردوو بال له سهر زهوی.

---

۱ مسند أحمد : ۲ / ۲۷۴ ، الدار قطنی : ۴ / ۲۲۸ ، البيهقي: ۶ ، ۶۸ و ۶۹ - ارواء الغلیل : ۵ / ۲۵۴ .

۲ رواه الترمذي: ۲۰۹ ، ابوداود: باب الصلاة ۴۰ ، النسائي: الأذان ۲۹ ، البيهقي: ۱ / ۴۲۹ ، مستدرک الحاكم : ۱ / ۱۹۹ .

۳ فتح الباري : ۴ / ۳۸۳ ، مسلم المسابقات: ۸۷ .

۴ فتح الباري : ۴ / ۳۷۹ ، مسلم المسابقات: ۷۶ و ۸۴ .

۵ رواه مسلم وابوداود .

(۱۳۲) عن ابن عمر رضي الله عنهما أن رسول الله صلى الله عليه وسلم نهى أن يصلي في سبعة مواطن: في المزبلة والمجزرة والمقبرة وقارعة الطريق وفي الحمام ومعاطن الإبل وفوق ظهر بيت الله الحرام. ^(۱)

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له نویژ کردن و نویژ به جی هینان له حوت شویندا: لهو شوینه ی زبل و شتی پیسی لی فریئ نه درئ و قه سا بجانده و گوپرستان و سه ره پئ و گهر ماو و مؤلگهی سه ر سه رچاوه ی ناو خوار دنه وه ی و شتر و سه ربانی که عبهی پیروز.

(۱۳۳) عن أم عطية رضي الله عنها قالت: نهينا عن اتباع الجنائز.. ^(۲)

واته: نیمه نافر هان لیمان قده غه کراوه دوا ی تهر م بکهوین بز سه ر گوپرستان.

(۱۳۴) عن جابر رضي الله عنه قال: نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم أن يجصص القبر وأن يقعد عليه وأن يبني عليه. ^(۳)

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له گچ کاری کردنی گوپر و دانیشتن له سه ر گوپر و خانوو دروست کردن له سه ر گوپر.

ولفظ الترمذي: نهى النبي صلى الله عليه وسلم أن تجصص القبور وأن يكتب عليها وأن يبني عليها وأن توطأ.

واته: پیغمبر صلى الله عليه وسلم قده غمی کردوه له گچ کاری کردنی گوپر و له نووسین له سه ری و له دروست کردنی خانوو له سه ری و له شیلا ن و پی لیتانی.

---

۱ رواه الترمذي.

۲ رواه البخاري ومسلم والنسائي.

۳ رواه مسلم وابوداود والترمذي والنسائي وابن ماجه.

(۱۳۵) عن عبدالله بن سرجس ان النبي ﷺ نهى أن يبال في الجحر، قالوا لقتادة ما يكره من البول في الجحر؟ قال: كان يقال: إنها مساكن الجن. (۱)

واته: پیغهمبهر ﷺ قدهغه‌ی کردووہ کہ میز بکریته ناو کونی زهوی‌یه‌وه. گوتیان به قه‌تاده: بۆچی باش نییه که میز بکریته ناو کونی زهوی‌یه‌وه؟ فدرمووی: ده‌لین: جینگه لانه‌ی جنۆکه‌یه.

(۱۳۶) عن عائشة ؓ ان رسول الله ﷺ نهى عن دخول الحمامات ثم رخص للرجال أن يدخلوها في الميازر. (۲)

واته: پیغهمبهر ﷺ له‌سه‌ره‌تادا قدهغه‌ی کرد بچینه ناو گهرماوه‌کان، به‌لام له دوایدا ریگه‌ی به‌پیاواندا که بچن بۆ حمام به‌مه‌رجئ له‌وی پدشته‌مال بگرته‌وه به ناوه‌ندی ناوک و نه‌ژنۆیان.

(۱۳۷) عن ابن عباس ؓ قال: أن النبي ﷺ نهى عن الصلاة بعد الصبح حتى تشرق الشمس وبعد العصر حتى تغرب. (۳)

واته: پیغهمبهر ﷺ قدهغه‌ی کردووہ له نوژی کردن دوا‌ی نوژی به‌یانی تا خۆره‌لدیت، (مه‌به‌ست نوژی سوننه‌ته)، وه له دوا‌ی نوژی عه‌سر تا خۆر ناوابوون (ریگه‌ی کردنی نوژی سوننه‌تی نه‌ده‌دا).

(۱۳۸) كره النبي ﷺ الصلاة نصف النهار إلا يوم الجمعة فإن جهنم

۱ رواه ابوداود والنسائي بسند جيد.

۲ رواه ابوداود والترمذي بسند حسن.

۳ رواه الشيخان والوداود والترمذي والنسائي.

تسخر إلا في يوم الجمعة. (۱)

واته: پیغهمبهر ﷺ نوژیگردنی له ناوهراستی پوژدا بی ناخوش برو، جگه له پوژی هینی، چونکه له هموو پوژی له ناوهراستی پوژدا دوزه خ دادهخری و گهرم دهکری تهنیا پوژی هینی نهبی.

(۱۳۹) عن علي بن أبي طالب رضي الله عنه قال: نهاني حبيبي رسول الله صلى الله عليه وسلم

أن أقرأ القرآن راكعاً أو ساجداً. (۲)

واته: پیغهمبهری خوشهویستم قهدهغهی کردم که لهناو رکوع (چهمینوهه) و کرنووشدا (سجود) قورنان نهخوینم.

(۱۴۰) عن ابي هريرة رضي الله عنه قال: نهى النبي صلى الله عليه وسلم أن يئصلي الرجل

مختصراً. (۳)

واته: پیغهمبهر ﷺ قهدهغهی کردووه که پیاو لهنوژدا دست لهسهه کهلهکهی دابنی.

(۱۴۱) عن ابي هريرة رضي الله عنه قال: ان رسول الله صلى الله عليه وسلم نهى عن السدل في

الصلاة وأن يغطي الرجل فاه. (۴)

واته: پیغهمبهر ﷺ قهدهغهی کردووه له شوژکردنهوهو خشاندننجل و بهرگ بهسهه زهویدا لهناو نوژدا، ههروهه لهوهه که پیاو لهکاتی نوژیگردندا به لفکهی میزهه و شتی وا دهمی خوئی ههلیپیچی.

---

۱ رواه الترمذي.

۲ رواه مسلم وابوداود والنسائي والترمذي وابن ماجه.

۳ رواه الشيخان وابوداود والترمذي والنسائي.

۴ رواه ابوداود والترمذي.

له خوای پهروه ردگار ده پارتیموه که نهم کارهم لیّ وه ریگری و بیکاته
توتشوی ریژی دواپی، وه داوا له خوینه رانی نهم نامیلکه یه داوا ده کهم،
دوعای خیرم بۆ بکهن و له ههله و کهم و کورتییه کان نه گهر بهرچاوتان
کهوت چاوپوشیم لیّ بکهن. خودا پاداشتی هه مرو لایه ک بداته وه.

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین.
سبحان ربك رب العزة عما يصفون.
والسلام على المرسلین. والحمد لله رب العالمین.

١٤٢٣ کۆچی

زاینی ٢٠٠٣/٣/٧

ههولێر - باداوه -

